

95

Ajánló

51

Tegyünk együtt egy lépést az e-mobilitás felé!

A kihagyhatatlan finanszírozási ajánlatunk részeként bruttó 1,5 millió forint kedvezmény és ajándék Mercedes-Benz elektromos roller az e-mobilitás jegyében, Mercedes-Benz Credit Zrt. finanszírozás igénybevétele esetén.*

Fedezze fel ajánlatunkat!

hirdetés

Értékelje a cikket:

2020. november. 20. 17:30 Utolsó frissítés: 2020. november. 20. 18:16 ZHVG

Nem csak a parlagfű miatt kell aggódnia, ha allergiás

szerző:
Dobos Emese

Nem a poloskák és szúnyogok, hanem növények inváziója is súlyos gondokat okoz. Ráadásul sokkal többről van szó, mint a kertészkedők bosszúságáról. Allergia, égési sérülések és árvízveszély: a hazai természetvédelem legnagyobb kihívása a biológiai invázió. És egyelőre úgy tűnik, vesztesre állunk.

Zhvg

A világ egyik legsürgetőbb problémája a környezet védelme, a klímaválság, a fenntarthatóság. Ezekre nekünk különös figyelmet kell fordítanunk, ezért kiemelt helyen is kell kezelnünk. Innen új alrovatunk címe is: Zhvg.

FRISS CIKKEK A TÉMÁBAN

Ecettel és szódebikarbónával szinte az egész lakást kitakaríthatjuk

Nem csak a parlagfű miatt kell aggódnia, ha allergiás

Bejött a bécsieknek a javítási kupon, már 100 tonna szén-dioxid kibocsátását spórolták meg

MÉG TÖBB HÍR >

Míg az agresszíven terjedő nem őshonos állatfajokat, például **a bosszantó tigrisszúnyogot vagy a poloskákat nem kell senkinek bemutatni**, addig az invazív növényfajok veszélyes terjeszkedése nincs annyira a köztudatban. „Pedig azon felül, hogy a természetes élőhelyeket és az őshonos fajokat veszélyeztetik, komoly egészségügyi kockázatot is rejtenek magukban” – hívja fel a figyelmet a problémákra Szilassi Péter geográfus, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék egyetemi docense.

ZHVG

2020. november. 22. 15:01 Folk György (EUrologus) ZHVG

A kannabisz, amitől nem lehet betépni: az egész EU-ban szabaddá válik a CBD kereskedelme

2020. november. 22. 14:00 Dobos Emese ZHVG

Ecettel és szódebikarbónával szinte az egész lakást kitakaríthatjuk

Pörgesd fel az üzletet! Komplettd irodai eszközpark egy felsőkategóriás mobiltelefon havidíjért? Most lehetséges!

Nettó 14.989,- HUF (+27% áfa) havidíj

hirdetés

LEGNÉPSZERŐBB

1 2020. november. 21. 21:55

George Clooney nem mondott szépet Orbán Viktorról

2 2020. november. 22. 15:01 Folk György (EUrologus)

A kannabisz, amitől nem lehet betépni: az egész EU-ban szabaddá válik a CBD kereskedelme

95

Ajánló

51

Értékelje a cikket:

☆☆☆☆

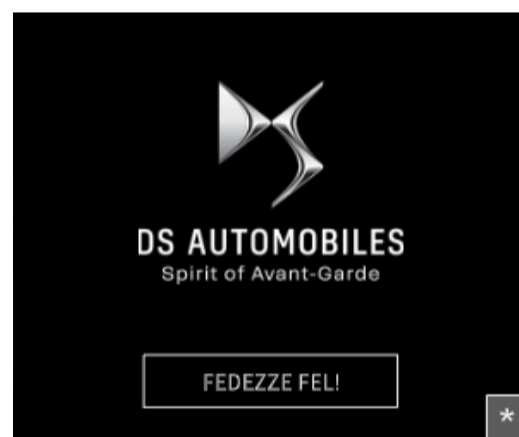

© Ruip Gergő

Ő a vezetője annak a kutatócsoportnak, amelyben geográfus, geoinformatikus és ökológus kutatók az Agrártudományi Kutatóközpont szakembereivel közösen dolgoznak azon, hogy visszaszoríthassuk az agresszíven terjedő inváziós növényfajokat. A céljuk, hogy egy bárki számára elérhető adatbázist és webtérképet készítsenek a Magyarországon terjedő özönnövényekről, hogy képet kapjunk a probléma mértékéről, és arról, milyen földrajzi tényezők befolyásolják a terjedést. „Az első lépés az, hogy a probléma súlyát és a területi jellemzőjét megismerjük, hogy beazonosítsuk a gócpontokat” – mondja.

hirdetés

hirdetés

Egészségügyi kockázattal is járnak az özönnövények

Az egyik legismertebb invazív növényfaj a parlagfű: a magyar lakosság 22 százaléka szenved a növény pollenje által okozott légzőszervi allergiás megbetegedésben. De nem ez az egyetlen faj, amelynek allergén a pollenje: „Az aranyvessző is okozhat allergiát, ez az általunk felmért 5000 magyarországi helyszín 8-10 százalékán előfordul. De ott van a kaukázusi medvetalp, amely harmadfokú égési sérülést okoz. Megsemmisíti a bőr fényvédő rétegét, azt, amely megakadályozza, hogy az UV-sugárzás kárt okozzon bennünk, aztán hólyagosra égeti a bőrt, ahol csak hozzáérünk” – sorolja a kutató, milyen egészségügyi gondot okozhatnak az özönnövények. De amíg a parlagfű irtására már törvény kötelez mindenkit, a többi egészségünkre ártalmas özönnövény elterjedtségéről egyelőre pontos képünk sincs – a kutatócsoport viszont pont azon dolgozik, hogy ez változzon.

Technológiai áttörés a kutatásban

A jó hír az, hogy mostanra már az ehhez szükséges eszközöknek is a birtokában vannak. „A földrajzinformációs rendszer jelentősége olyan a földrajztudományban, mint a mikroszkóp megjelenése a biológiában. Most már tudunk olyan tematikus, például úthálózatot, talajtani jellemzőket vagy a klímát bemutató térképeket egymás fölé helyezni, amelyekből meg tudjuk érteni a növényi invázió földrajzi hátterét” – mondja Szilassi Péter. A kutatócsoport tagjai a földfelszíni adatokat műholdas és távérzékelési adatokkal, valamint drónfelvételek térinformatikai

95

Ajánló

51

Értékelje a cikket:

☆☆☆☆

© EUROSTAT LUCAS adatbázis

„Három biológus, Frei Kata, Soóky Anna és Hábenczyus Alida több hónapon keresztül néztek át 100 ezer földfelszíni fotót az Európai Unió EUROSTAT LUCAS adatbázisában, hogy azonosítsák a különböző özönfajokat. Ez irratlan feladat, de az általuk létrehozott adatbázissal megtaníthatjuk a mesterséges intelligenciát arra, hogy a számítógép automatikusan felismerje a fotókon az inváziós növényeket – magyarázza a geográfus. A nehézséget egyelőre az jelenti a kutatóknak, hogy a ponttérképből folttérképet készítsenek, de ehhez drón és műholdfelvételeket használnak majd. A terveik között az is szerepel, hogy az elkészített térképet az egész Európai Unióra kiterjesszék, reményeik szerint pedig egy, az Agrárminisztérium által nyújtott támogatásnak köszönhetően megvalósíthatják a projektet.

Magyarországon kiemelten súlyos probléma a növényinvázió

A Magyarországon leginkább elterjedt özönnövények a parlagfűn túl a selyemkóró, a keskenylevelű ezüstfa, az aranyvessző, a gyalogakác, a bálványfa és az akác – jóllehet utóbbit még hungarikumnak is minősítette a kormány néhány évvel ezelőtt azzal az indoklással, hogy "az utóbbi évtizedekben az éghajlatváltozás folytán felerősödő elsivatagosodás és szárazodás elleni küzdelemben az akác kiemelkedő szereppel bír". Ebből is látszik, hogy a növények kapcsán azt sem egyszerű mérlegelni, hogy milyen kárt és hasznot hoznak. „Természetvédelmi szempontból minél ritkább, annál értékesebb valami. Botanikai szempontból értékesnek az őshonos, biodiverzitás szempontjából fontos növényeket tartjuk, értéktelennek pedig az agresszívan terjedő fajtákat, amelyek kiszorítanak másokat” – magyarázza a kutató. Azonban nem minden invazív faj idegenhonos, néhány őshonos faj is hajlamos a biológiai invázióra.

Jelenleg akácosok borítják az ország 5 százalékát, ami nagyon jelentős. „Van helye az akácnak. Több mint 300 éve itt van, a gazdálkodók és a méhészek is nagyon szeretik, mert nagyon jó mézelő növény. De ilyen a selyemkóró is. Problémát az okoz, ha elvadul valamelyik faj. Egy botanikus, Molnár V. Attila hasonlította az akácot kutyához: ha idomítjuk, jó házőrző és jó házikedvenc. De ha elszökik otthonról és elvadul, kárt okozhat” – mondja. Az akáccsal borított gyepeket pedig tönkreteszi ez a szép, jó illatú fa: „Más növény nem marad meg ott, mert leárnyékolja a gyepet. Ráadásul a talaj nitrogéntartalmát is megváltoztatja. Még ott is néhány évente cserélni kellene az akácosokat, ahova kifejezetten ültetik” – mutat rá.

klímaváltozás közvetlenül, de közvetetten is hatást gyakorol az invazív növényekre. A selyemkóró például nagyon jól bírja a szélsőséges időjárást és az aszályt is: ugyan évszázadok óta jelen van hazánkban, a Duna–Tisza közében valósággal berobbant a tájba az utóbbi években. A hetvenes években még csak elvétve lehetett megtalálni, most pedig már hatalmas összefüggő foltokban borítja a felszínt. A klímaváltozás közvetlen hatása pedig az, hogy a szárazodó éghajlat miatt parlagon hagynak sok korábban művelt területet, így átveszik a terepet az inváziós növényfajok, például a selyemkóró. A kutatásaink egyik fő célja, hogy feltárjuk a klímaváltozás jelentőségét ebben a folyamatban” – magyarázza a kutató.

95

Ajánló

51

Értékelje a cikket:

☆☆☆☆

© EUROSTAT LUCAS adatbázis

Szilassi Péter azt is kiemeli, hogy uniós összehasonlításban is komoly gondot jelentenek itthon az özönnövények, egy 2012-es felmérés szerint nálunk konkrétan az inváziós fajok terjedése jelenti a legnagyobb természetvédelmi kihívást. „Magyarország nagyon komoly küzdőtér ilyen szempontból, és egyelőre sajnos az őshonos flóra áll veszélyre” – hangsúlyozza a szakértő.

Mi minden befolyásolja a növényfajok invázióját?

„Nagyon sokszor dísznövényként kerülnek be hozzánk ezek a fajok, és a kertekből vadulnak ki” – mondja Szilassi Péter. Ilyen az aranyvessző is.

Az invázió azonban sokszor bonyolultabb folyamat. 1993-ban kezdték tervezni a Nemzeti Ökológiai Hálózatot, ebben térben összekötik egymással Magyarország védett természeti területeit. „Ökológiai folyosókat” is kialakítottak, hogy a védett, ritka és őshonos növények tudjanak vándorolni, szaporodni. A gond viszont az, hogy ezeket a korábban létrehozott „ökofolyosókat” előszeretettel használják az özönnövények is. „Azért is nagyon fontos, hogy pontos képet kapjunk arról, hol terjednek, mert akkor ezeknél a ökofolyosóknál minden pénzt, paripát, fegyvert be kell vetni ahhoz, hogy kiirtsuk ezeket a növényeket” – emeli ki.

Míg alapjáraton az alapelv az, hogy minél kevésbé piszkáljunk bele a természetbe, a növényvilágnak kifejezetten szüksége is lehet az emberi kézre és a beavatkozásra. „Ötven évvel ezelőtt még kaszáltak és legeltették az állataikat az emberek. Mostanra azonban a legeltető állattartás és a kaszálás háttérbe szorult, ami sajnos segíti a növények invázióját. A rendszerváltás óta sok település lakosság száma csökkent, előregedett. Ezeken a településeken az ember „kivonult a tájból”. Pedig az értékes élőhelyeket, gyepeket is kezelni, kaszálni kell, így őrizhetjük meg a növényfajok sokszínűségét” – mutat rá Szilassi Péter.

használhatunk. Ez egyfelől jó, másfelől viszont rossz hír abból a szempontból, hogy így nehéz hatékonyan irtani az özönnövényeket, hiszen például a selyemkóró tarackja akár 2-3 méter mélyen is lehet, ha nem használunk vegyszert, akkor ezt kellene egyesével kihúzni.

95

Ajánló

51

FACEBOOK

Értékelje a cikket:

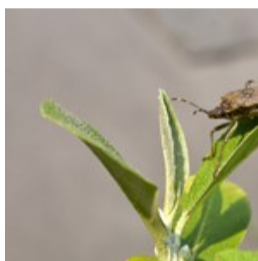
☆☆☆☆

2020. november. 13. 15:35 Dobos Emese ZHVG

Akár a Margit-szigetről is kitörhetne a következő világjárvány?

A becslések szerint 1,7 millió olyan különböző vírus van, amit még nem ismerünk. Ezek mintegy fele veszélyes lehet az emberre. Összehasonlításképpen: csupán kétezer olyan, állatról emberre terjedő vírus van, amit már ismerünk – mondja Földvári Gábor, az Ökológiai Kutatóközpont munkatársa, aki kórokozók járványtanával és ökológiájával foglalkozik, többek között azt is kutatja, hogy milyen evolúciós és ökológiai kölcsönhatás van a városokban előforduló emlősök, kullancsok és kórokozók között, valamint azt is vizsgálja, hogy potenciálisan milyen veszélyt jelentenek ezek az emberekre.

2020. október. 07. 17:00 Dobos Emese ZHVG

A legjobb fegyver a poloska ellen: a szúnyogháló és a mobiltelefon

Az ősszel együtt menetrendszerűen megérkeztek a poloskák, amelyekkel szemben igazán védekezni sem tudunk. De tényleg invázióról van szó, vagy csak mi érezzük úgy?

hirdetés

P&G: A körkörös gazdaság megteremtése az egyetlen út

A körforgásos gazdaság irányába történő elmozdulás az elmúlt években az Európai Unió és a legtöbb nagyvállalat környezetvédelmi és gazdaságpolitikájának egyik legfontosabb célkitűzésévé vált.

Gazeta Wyborcza: A lengyel kormány azért fenyegetőzik vétóval, mert fél

Hogyan vásároljunk igazán jutányos áron?

Orbán: Küzdünk, hogy az iskolákat és óvodákat ne kelljen bezárni

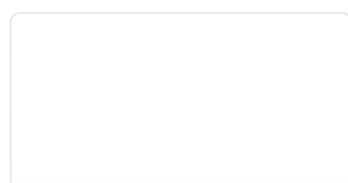
#Szegedi Tudományegyetem #klímaváltozás #természetvédelem #allergia #zhvg

#Szilassi Péter #biológiai invázió #növényinvázió

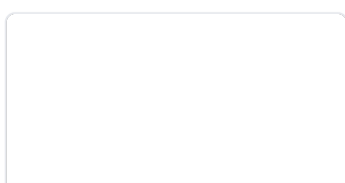
hirdetés

HOZZÁSZÓLÁSOK

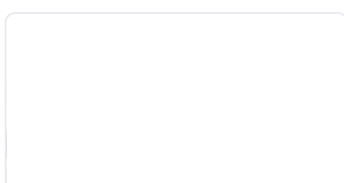
TOVÁBBI BESZÉLGETÉSEK: HVG.HU

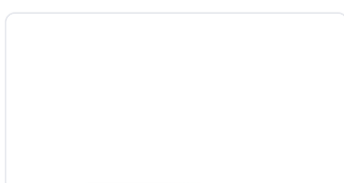
3 órája • 586 hozzászólás

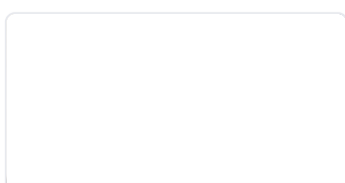
2 órája • 574 hozzászólás

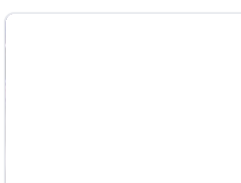
2 órája • 188 hozzászólás

4 órája • 512 hozzászólás

2 órája • 38 hozzászólás

2 órája • 675 hozzászólás